

Державна архівна служба України

Миколаївська обласна державна
адміністрація

Державний архів
Миколаївської області

ПРОТОКОЛ ЗАСІДАННЯ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ РАДИ

29.10.2018 № 10

м.Миколаїв

Голова – Левченко Л.Л.

Секретар – Мельник М.О.

Присутні члени науково-методичної ради: Климова Л.С., Колесник Н.А., Котляр Ю.В., Кузьменко Н.В., Пікуль Г.Б., Серединський О.В., Сидоренко А.І., Тригуб О.П.

Порядок денний:

1. Розгляд та затвердження експозиційного плану документальної он-лайнової виставки «Миколаївський губернський військовий трибунал. 1922 рік».

Доповідає: Мельник М.О.

2. Розгляд та схвалення тексту публікації «Миколаївський губернський військовий трибунал. 1922 рік».

Доповідає: Мельник М.О.

1. СЛУХАЛИ:

Мельник М.О. – начальника відділу інформації та використання документів.

Доповідач зазначила, що відповідно до плану роботи відділу інформації та використання на 2018 рік підготовлено документальну он-лайнову виставку «Миколаївський губернський військовий трибунал. 1922 рік», котру планується оприлюднити на офіційному веб-сайтові держархіву області.

Експозиційний план виставки додається.

ВИСТУПИЛИ:

Кузьменко Н.В. – заступник директора – начальник відділу зберігання, обліку та довідкового апарату.

Виступаюча зазначила, що перші революційні трибунали (ревтрибунали, ревтриби) були створені більшовицькою владою відповідно до Декрету про суд від 22 листопада 1917 року для боротьби з особливо важливими справами: контрреволюцією, спекуляцією, мароде-

рством, саботажем та ін. 1918 року на революційні трибунали було покладено розгляд справ про шпiонаж, погроми, хабарництво, зловживання владою. Під час проведення розслідувань та винесення вироків революційні трибунали керувалися «революційним сумлінням та правосвідомістю».

В Україні революційні трибунали були створені на початку січня 1918 року і діяли на підставі прийнятого Народним Секретарством спеціального Положення «Про порядок створення на території України робітничих і селянських повітових і міських трибуналів, їхні завдання і функції». До складу революційного трибуналу входили голова, два його заступники та члени, обрані місцевими радами терміном на 6 місяців. Дізнання й попереднє слідство здійснювали слідчі комісії силами особливих народних слідчих (оснарслідів), котрі мали право проводити огляди, обшуки, виїмки в усіх державних та приватних установах та організаціях, викликати на допит, затримувати обвинувачених тощо.

Наприкінці 1922 року революційні трибунали були ліквідовані під час судової реформи відповідно до «Положення про судоустрій УСРР» (16 грудня 1922 року).

У державному архіві Миколаївської області зберігаються документи Миколаївського губернського революційного трибуналу (губревтрибуналу, губревтрибу): 1415 одиниць зберігання за 1918-1922 роки, більшість котрих – судові справи з обвинувачення громадян у злочинах, що підпадали під юрисдикцію установи. І хоча Миколаївський губревтрибунал був організований у лютому 1920 року зі створенням Миколаївської губернії, документи, котрі змістовно характеризують його діяльність, збереглися лише за 1922 рік.

До експозиційного плану виставки включено 38 документів фонду «Миколаївський військовий трибунал» (ф. Р-153): законодавчі та нормативні документи, що регламентували діяльність революційних трибуналів, доповіді та звіти про діяльність губернського губревтрибуналу, його виїзних сесій та особливих народних слідчих у повітах, про рух бандформувань на території Миколаївської губернії, про обвинувачення та засудження осіб, обвинувачених у злочинах тощо.

Запропонувала затвердити експозиційний план документальної он-лайнової виставки «Миколаївський губернський військовий трибунал. 1922 рік» та рекомендувати до оприлюднення на офіційному веб-сайтові держархіву області.

ВИРШИЛИ:

1.1. Затвердити експозиційний план документальної он-лайнової виставки «Миколаївський губернський військовий трибунал. 1922 рік» та рекомендувати до оприлюднення на офіційному веб-сайтові держархіву області.

2. СЛУХАЛИ:

Мельник М.О. – начальника відділу інформації та використання документів.

Доповідач зазначила, що відповідно до плану роботи відділу інформації та використання на 2018 рік підготовлено текст публікації «Миколаївський губернський військовий трибунал. 1922 рік», котру планується оприлюднити на офіційному веб-сайтові держархіву.

Текст публікації додається.

ВИСТУПИЛИ:

Серединський О.В. – заступник начальника відділу інформації та використання документів держархіву області, к.і.н.

Виступаючий зазначив, що публікація містить відомості про створення системи революційних трибуналів в УСРР та діяльність Миколаївського губернського революційного трибуналу з січня по листопад 1922 року: розслідування, підготовку до розгляду справ у суді та участь у судових розслідуваннях членів ревтрибуналу, статистичні відомості про кількість розглянутих справ та засуджених осіб, виконання вироків, а також штатну чисельність, особовий склад, фінансовий стан та ліквідацію установи.

Запропонував схвалити текст публікації «Миколаївський губернський військовий трибунал. 1922 рік» та рекомендувати до оприлюднення на офіційному веб-сайтові держархіву області.

ВИРІШИЛИ:

2.1. Схвалити текст публікації «Миколаївський губернський військовий трибунал. 1922 рік» та рекомендувати до оприлюднення на офіційному веб-сайтові держархіву області.

Голова

Л. ЛЕВЧЕНКО

Секретар

М. МЕЛЬНИК